Klass 8 A, Åsedaskolan, Åseda

Mer än 800 teckningar sändes in till tidningen Vi:s, Systembolagets och Resos bildtävling för skolungdomar. Temat var Bättre Ball än Knall. Här är en tidning med några av de bästa bidragen.

Nu vet vi:
”BÄTTRE BALL ÄN KNALL”!

Hösten 1982 bjöd tidningen Vi, Systembolaget och Reso in skolornas mellan- och högstadier till en klasstävling på temat ”Bättre ball än knall”. Vi ville få det unga Sveriges egen syn på att visst kan man ha roligare än att dricka.

Resultatet överträffade alla förväntningar. Både i mängden bidrag och i det genomgående roliga och fantasifulla utförandet. Med teckningarna följde också brev med tänkvärda kommentarer från både elever och lärare.

Ingen tvekan om att intresset har varit stort. Teckningarna i den här tidningen talar för sig själva. Positiva bilder och situationer målas upp. I varma, sköna färger ser vi människor tillsammans, ute och inne, som har roligt utan sprit.

De här teckningarna och texterna har mycket att säga oss vuxna också. Det är vi som ger mönstret för alkoholvanorna. Barnen och ungdomarna lär av oss och skapar sina egna positiva eller negativa attityder efter hur vi beter oss.

I vuxenvärlden förhärligas drickandet ständigt. I populära TV-serier som Dallas, Arvingarna och Flygande planer tycks inget inslag vara möjligt utan ett oavbrutet drickande. Vackra, intelligenta och framgångsrika människor sveper drinkarna i alla tänkbara (och otänkbara) sammanhang.

De här ungdomarnas budskap till oss vuxna, och till varandra, är tydligt. Det handlar om att våga säga nej till grupptrycket. Och att upptäcka att det finns mycket som är roligare och ger en finare stämning än att bälga i sig till övermått.

8 000 ungdomar i vår bildtävling har sänt stafettpinnen vidare. Är DU beredd att ta nästa sträcka? Bättre ball än knall..!

Klass 8:7, Österslättskolan, Karlshamn

Klass 8 G, Stenbackaskolan, Asarum

Klass 8 C, Frösåkersskolan, Östhammar

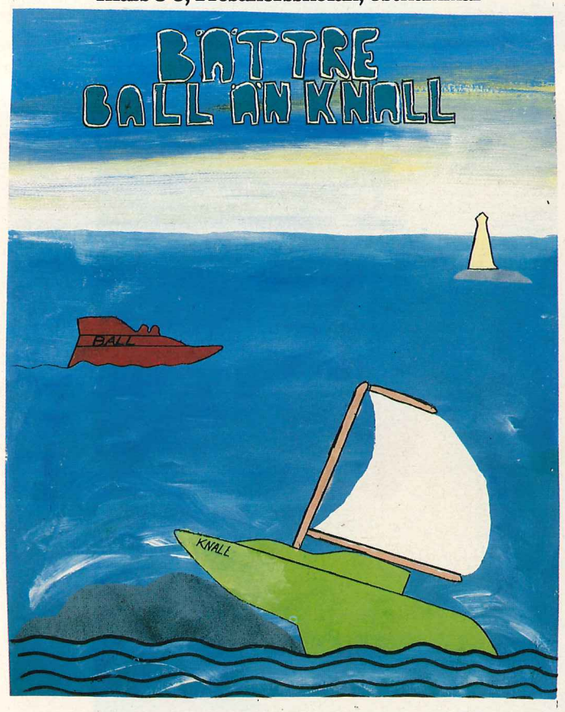

Klass 5 A, Tallängens skola, Kumla

Klass 9 G, Centralskolan, Nässjö

Klass 8 C, Frösåkersskolan, Östhammar

Hej!

I den här teckningen skulle vi visa att man inte ska ge ungdomar sprit De kommer ofta inte in på vissa saker som t.ex Disco och andra fester som kör drogfritt. Vi som har gjort teckningen tycker det här är en jätte bra uppgift.

Susanna, Ann-Sofi, Anita, Ingrid och Göran
Klass 4 A, Karlbo Skola, Krylbo

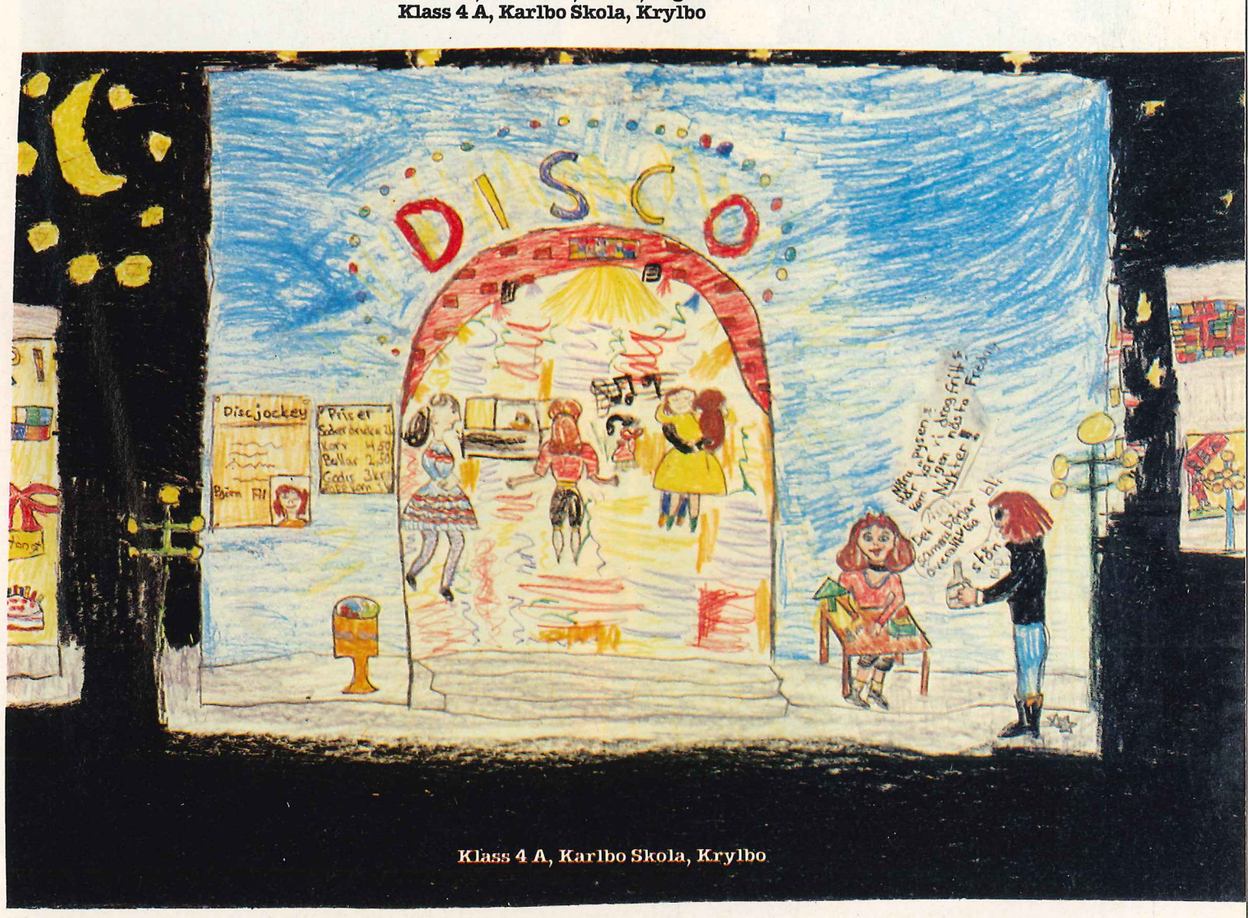

Klass 4 A, Karlbo Skola, Krylbo

Klass 8, Tunboskolan, Kolbäck

Klass 8 D, Fjällenskolan, Järfälla

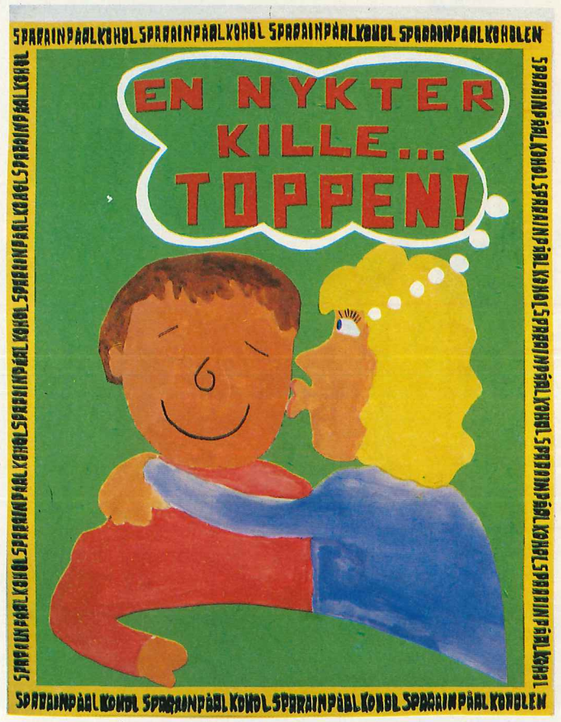

Årskurs 6, Lilltjära skola, Kilafors

Klass 5 A, Tallängens skola, Kumla

Bättre ball en knall!

Teckningen ska föreställa en människas hjärta. Hjärtat är sorgset för det mår inte bra när människan dricker. Hjärtat vädjar till alla människor att de ska sluta dricka.

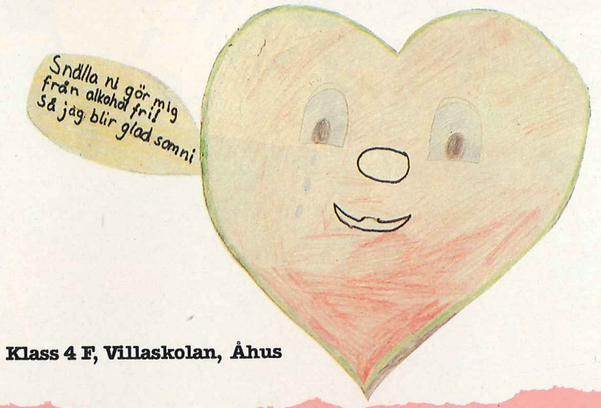

Klass 4 F, Villaskolan, Åhus

En pappa sitter där och super och hans dotter kommer dit och säger:
-Du rymmer jag pappa.
Så går det när man super och sen rymmer barnen, eller så skils föräldrarna. Barnen kan också göra själv mord, men det är nog sällan. Föräldrarna som pappan här på bilden som säger:
-Håll käft va? Du är för liten för sånt här. Dom bryr sej ej om barnen när dom är fulla, och när dom är nyktra så bråkar föräldrarna, och barnen får gå upp på sina rum, eller gå ut och leka. Det finns en del som får gå till någon bekant eller släkting och va där en vecka eller mer, man vet aldrig.

Kenneth, Peter och Monika Klass 5 A, Nybackaskolan, Saltsjö-Boo

Klass 5 A, Årbyskolan, Eskilstuna

Den här teckningen berättar om vad man kan göra i stället för att dricka och röka. Man kan köpa en båt och åka ut och fiska. När mannen är på väg ut med båten så är det en man på bryggan som frågar om han vill ha sprit. Men han tackar nej och det gör han rätt i.

Rose-mari
Klass 5 A, Årbyskolan, Eskilstuna

Bättre ball än knall

Man ska inte lägga ner för mycket tid och pengar på sprit. Spriten är inte väldigt slitstark, den går lätt i kras.

Linus
Klass 5 B, Lindesborgsskolan, Malmö

Klass 8 C, Västervångskolan, Landskrona

Vi tycker att alla ska sluta dricka sprit. Det tjänar man pengar på. Det är dåligt för hälsan också. Om Systembolaget börjar sälja sockerdricka. Slipper man höra fylle hicka.

Mathias, Mikael, Patrik, Lotta och Pontus
Klass 5 C, Carlshöjdsskolan, Umeå

Klass 9 C, Djursholms samskola, Djursholm

HEJ!
När man kommer upp i tonåren är det mycket som förändras i ens liv. Det är många saker som kan kännas tunga och svåra. Skolan kanske går sämre eller man har problem på annat håll.
Då är det många som använder alkohol som en lösning på sina problem. Man glömmer och har kul, det blir festligt och livet är ljust. Men i längden så blir läget bara försämrat. Spriten har dålig inverkan på unga människor. Hjärnceller dör, konditionen försämras man blir slapp osv.
Alkoholen är ofta en symbol för de oaktiverade slöa ungdomarna, som teckningen visar.
Det är bättre att vara ball och nykter än knall och osäker.

Marina och Katarina Klass 9 C, Djursholms samskola, Djursholm

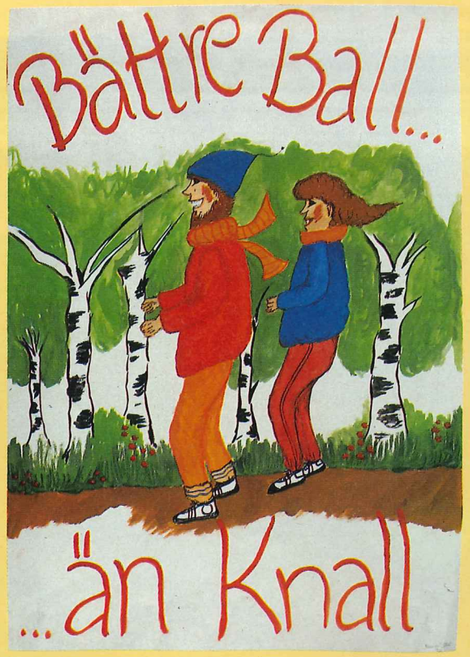

Klass 9 D, Norra Örnässkolan, Luleå

Klass 7 E, Säbyskolan, Rönninge

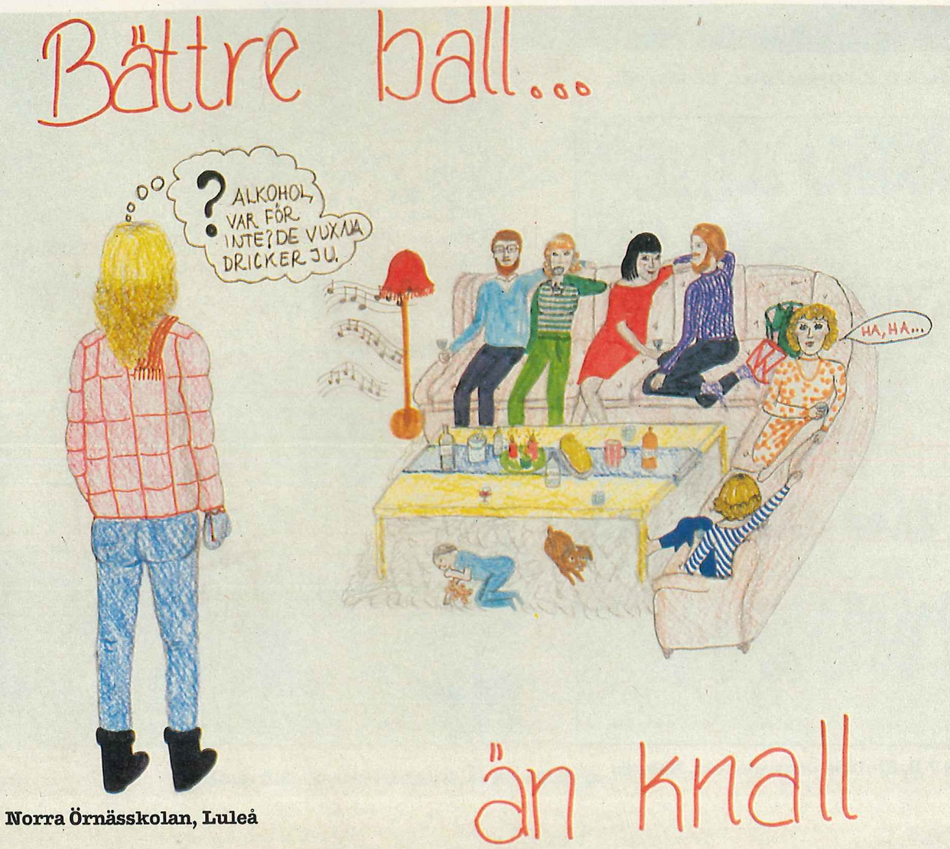

Klass 9 D, Norra Örnässkolan, Luleå

VI SOM VANN

Här är pristagarna i Tidningen Vi:s, Systembolagets och Resos skoltävling. Fem olika teckningar skulle sändas in klassvis. Några av de bästa bidragen finns i den här tidningen.

Mellanstadiet:
Vinnare: Tallängens skola klass 5 A, Kumla.
Hedersomnämnande:
Kevingeskolan klass 5 C, Danderyd. Rostaskolan klass 4 A, Örebro. Lilltjära skola klass 4, 5 o 6, Lilltjära, Kilafors. Vollsjö skola, klass 6, Vollsjö.

Högstadiet:
Vinnare: Fjällenskolan klass 8 D, Järfälla.
Hedersomnämnande:
Västervångsskolan klass 8 C, Landskrona. Frösåkersskolan klass 8 E, Östhammar. Österslättsskolan klass 8:7, Karlshamn. Lindeborgsskolan klass 9 D, Malmö.

Klass 5 C, Kevingeskolan, Danderyd

Klass 7 B, Sjulnäs Centralskola, Roknäs

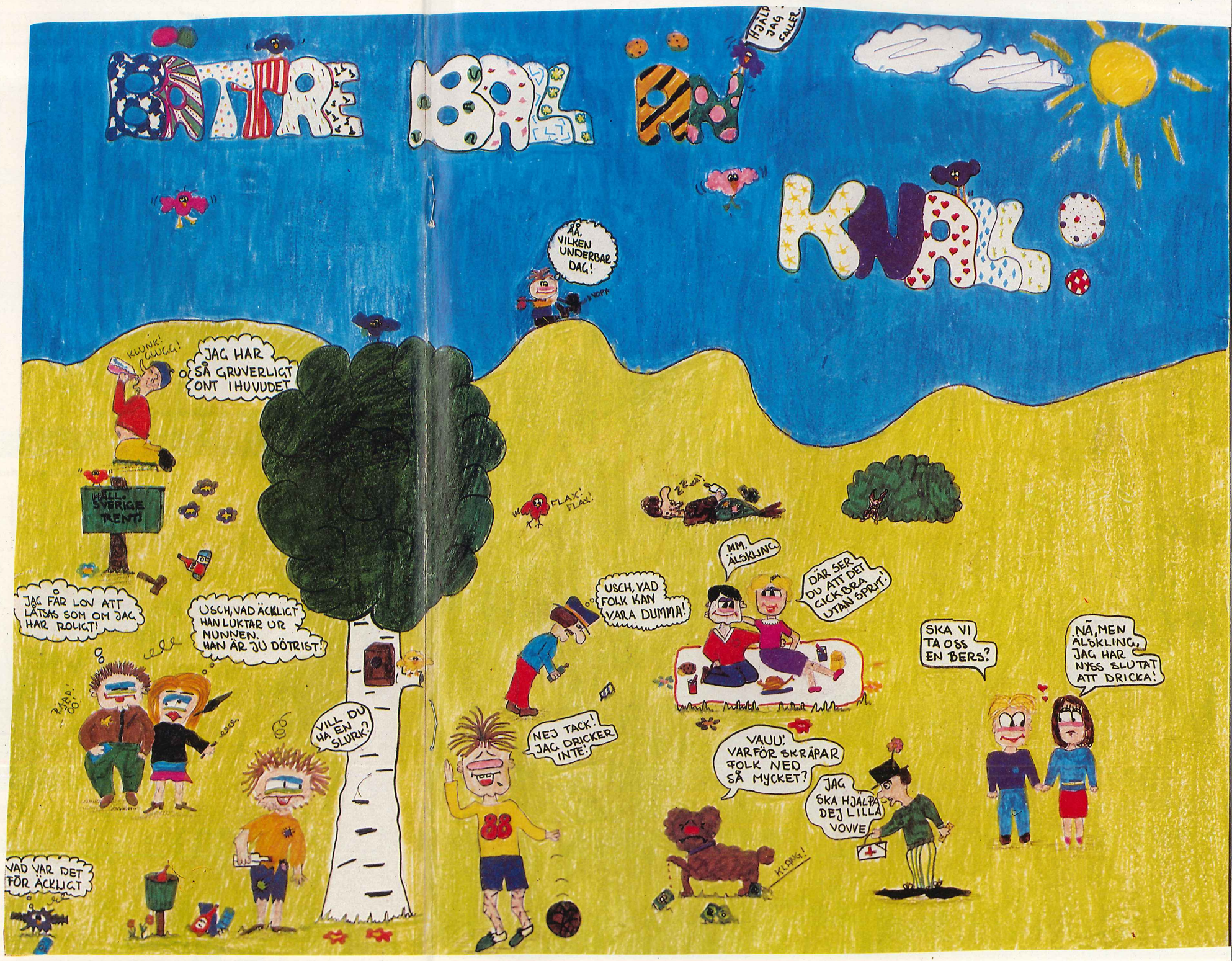

Klass 6 A, Örnsköldskolan, Örnsköldsvik

Klass 8 D, Fjällenskolan, Järfälla

Klass 5 C, Kevingeskolan, Danderyd

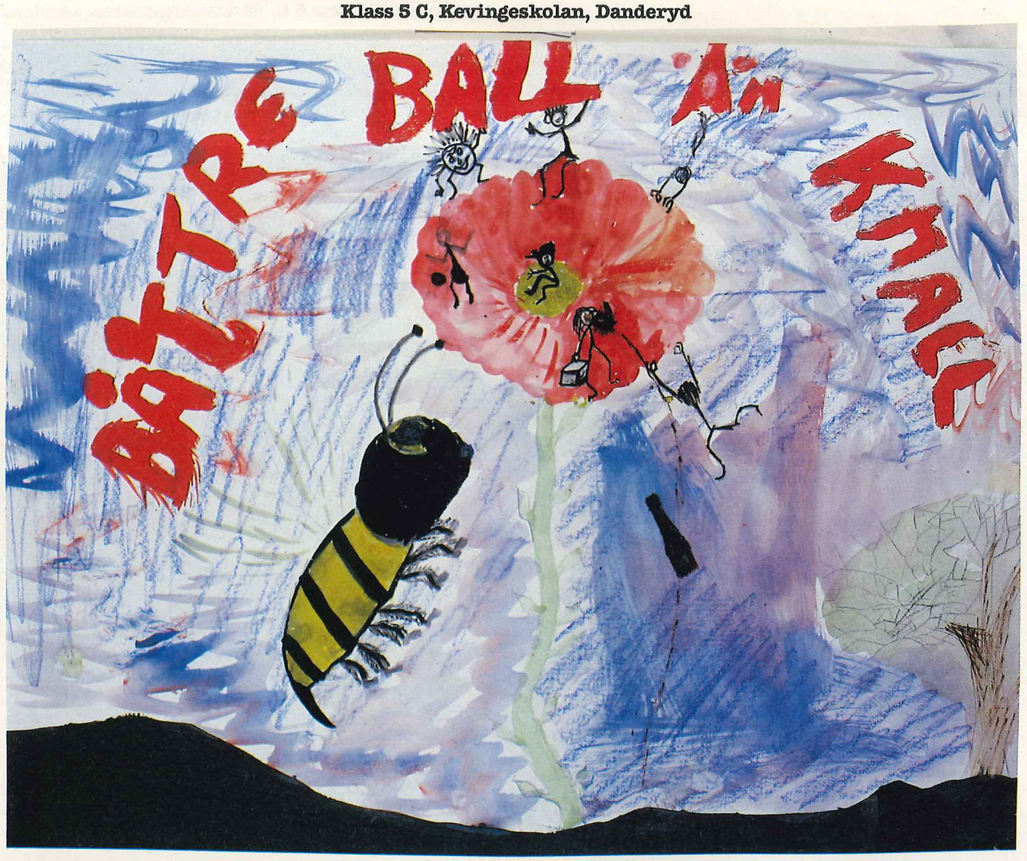

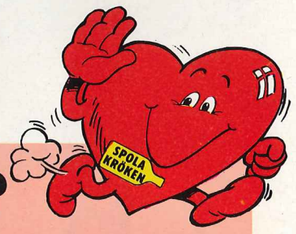

VISSTE DU DET HÄR?

När man är ung låter man helst bli att tänka på hur skadligt krökandet egentligen är. Hur huvudet och magen mår efter en häftig kväll är väl en sak, menar man. Sånt går ju över. Riktigt sjuka är det ju bara gamla alkisar som blir.

Fel. Alkohol är ett gift och gifter ska man se upp med. Kroppen tar skada av varje fylla. Och krökar man ofta så skapar det ett beroende som kan bli nästan omöjligt att ta sig ur, precis som med rökning.

Det är bara det att alkoholberoendet är ännu värre. Det kan ge både psykiska och sociala störningar också. Vid sidan av allt annat.

Du som tränar och idrottar. Läkare har konstaterat att även ganska måttliga doser av sprit, vin och öl har en klart nedsättande effekt på både träning och prestationsförmåga.
Hjärtats pumpeffekt försvagas. Ditt hjärta tvingas slå många extra slag när du anstränger dig hårt dagen efter. Men varje slag pumpar ut mindre blod än vanligt.
Du tröttnar fortare än normalt. Finns alkoholens slagg kvar i blodet så är din lever hårt upptagen med att bryta ner den och hinner inte ta hand om mjölksyran från dina muskler.
Musklerna får dåligt med energi. Alkohol tömmer leverns glykogenlager så att dina muskler mister en viktig energikälla. Blodets sockerhalt sjunker under det normala.
Sämre motorik. Impulserna från nerv till muskel går långsammare än vanligt. Det fina samspelet mellan olika muskelgrupper, som är så viktigt, försvåras. Och den effekten sitter i länge.
Även små mängder alkohol försämrar möjligheten till fina prestationer både på kort och lång sikt. Det gäller både toppidrottaren och motionsidrottaren.
Om du vill hänga med — och bli bättre — spola kröken.

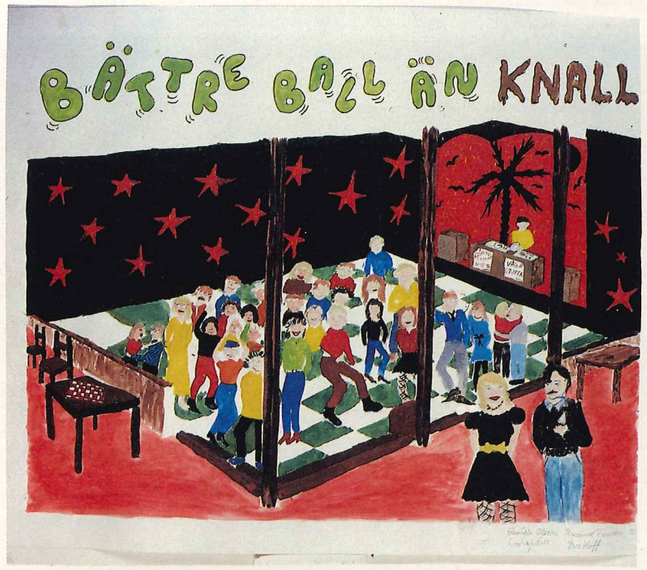

Klass 8:7, Österslättskolan, Karlshamn

Klass 5 C, Kevingeskolan, Danderyd

Klass 8 C, Västervångskolan, Landskrona

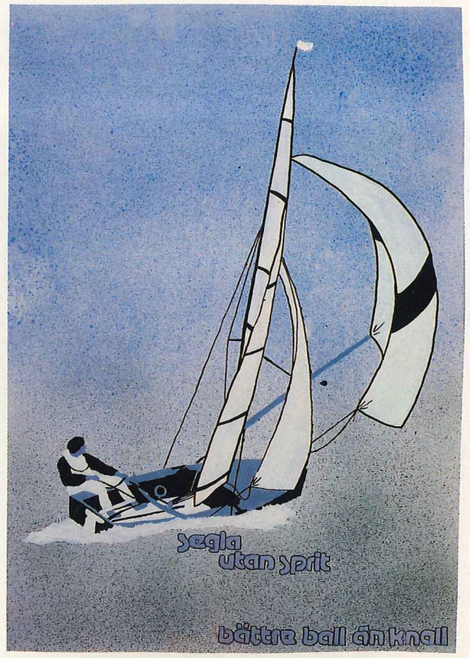

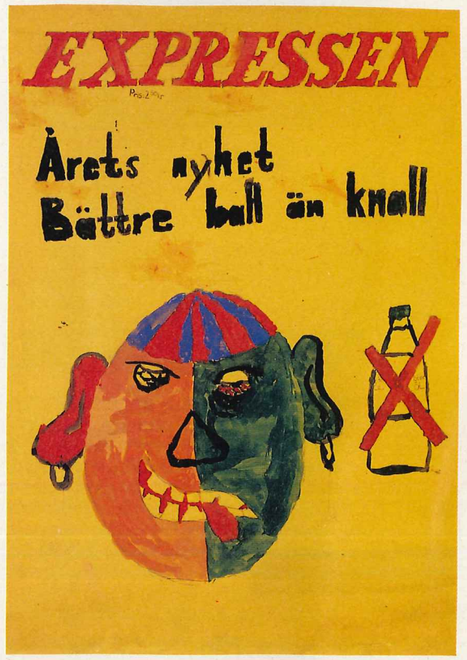

Klass 6 A, Årbyskolan, Eskilstuna

Klass 5 D, Hoks skola , Hok

Du kan också hjälpa till att stoppa langningen.
Det behövs ju alltid två för att langa.
Så tjata inte på dina föräldrar. Och be inte dina
äldre kompisar att köpa ut åt dig på Systemet.
Du vet själv hur svårt det kan vara att säga nej,
kompisar emellan.

Klass 9 B, Vämöskolan, Karlskrona

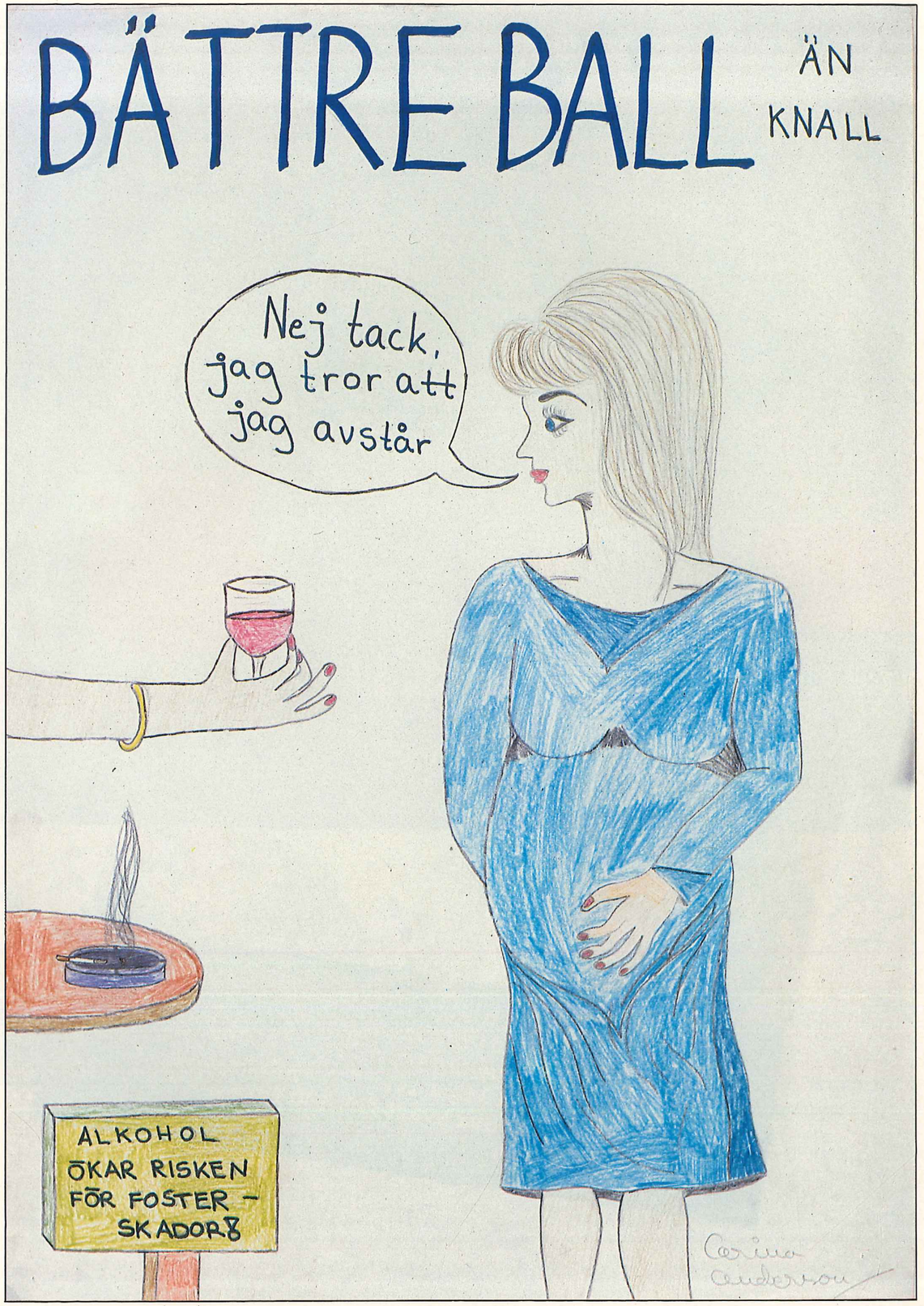

TIPPA OCH VINN

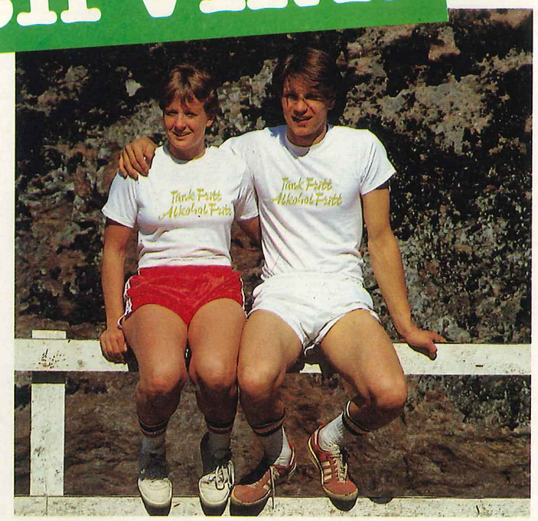

En T-tröja eller 8 dekaler, Du får själv välja!

Vill du vinna en lika fräsig tröja som den ungdomarna har på bilden? Eller vill du hellre ha 8 olika Spola kröken-dekaler? Välj själv! Men först måste du tippa rätt på frågorna i den här tävlingen.

Alla ungdomar som under 1983 går i grundskolans mellan- och högstadie får vara med och tävla. Bara en rad får sändas in. Ingen kan alltså få mer än ett pris, T-tröja eller 8 olika dekaler.

Sätt ett kryss i en av rutorna härnedan för vad du helst skulle vilja ha. Glöm inte att också skriva ditt namn, ålder och adress.

Sätt igång och tippa! Före den 1 juni 1983 vill vi ha din tipsrad. Klipp ur (eller skriv av) och sänd in till:

Systembolaget, Box 7828, 103 97 Stockholm. Skriv "Tänk fritt" utanpå kuvertet. Om du vinner kommer priset med posten kring 1 juli.

Vinnarna och den rätta tipsraden meddelas i en annons i DN den 1 juli.

Vad är rätt?

Här är de tolv frågorna. Skriv i rutraderna 1, X eller 2 för det svar på varje fråga som du tror är rätt.

	1	X	2
1. Vilken grupp kan förknippas med låten "Bättre ball än knall"? 1 Beatles X Rockfolket 2 ABBA			
2. Hur mycket rymmer en magnum Pommac? 1 100 cl X 75 cl 2 150 cl			
3. Vilket landslag spelar säsongen 1982–83 med Spola kröken-märket framtill på tröjans axel? 1 Bordtennis X Handboll 2 Ishockey			
4. Hur många vuxna, som drunknar vid badning, visar sig vara alkoholpåverkade? 1 Två av tre X En av fyra 2 Två av sju			
5. I vilket land är alkoholskadorna störst? 1 Frankrike X Finland 2 Sverige			
6. Vad har Ingemar "Ingo" Johansson gjort "reklam" mot i Stockholm Marathon? 1 Rökande X Krökande 2 Knarkande			
7. Om en förälder ger bort en flaska vin åt sin 18-åriga son eller dotter, är det 1 Tillåtet men fel X Tillåtet och rätt 2 Inte tillåtet			
8. Om man ska idrotta och dricker några burkar öl kvällen före, hur påverkas formen? 1 Man är i lika bra form X Man är i bättre form 2 Man är i sämre form			
9. Vem var enligt bibeln "den förste som planterade en vingård"? 1 Gubben Noa X Bellman 2 Herodes			
10. Var i kroppen tas alkoholen om hand? 1 I levern X I njurarna 2 I bukspottkörteln			
11. Hur påverkas flickor av sprit, vin och öl jämfört med pojkar? 1 Lika mycket X Mindre 2 Mer			
12. Vem äger Systembolaget? 1 Staten X Vin- & Spritcentralen 2 Socialstyrelsen			

Om jag har 12 rätt vill jag helst ha
☐ 8 olika Spola kröken-dekaler
☐ 1 T-tröja i storlek ☐ liten ☐ mellan ☐ stor

Insänt av: _____

Min adress: _____

_____ Födelseår: _____

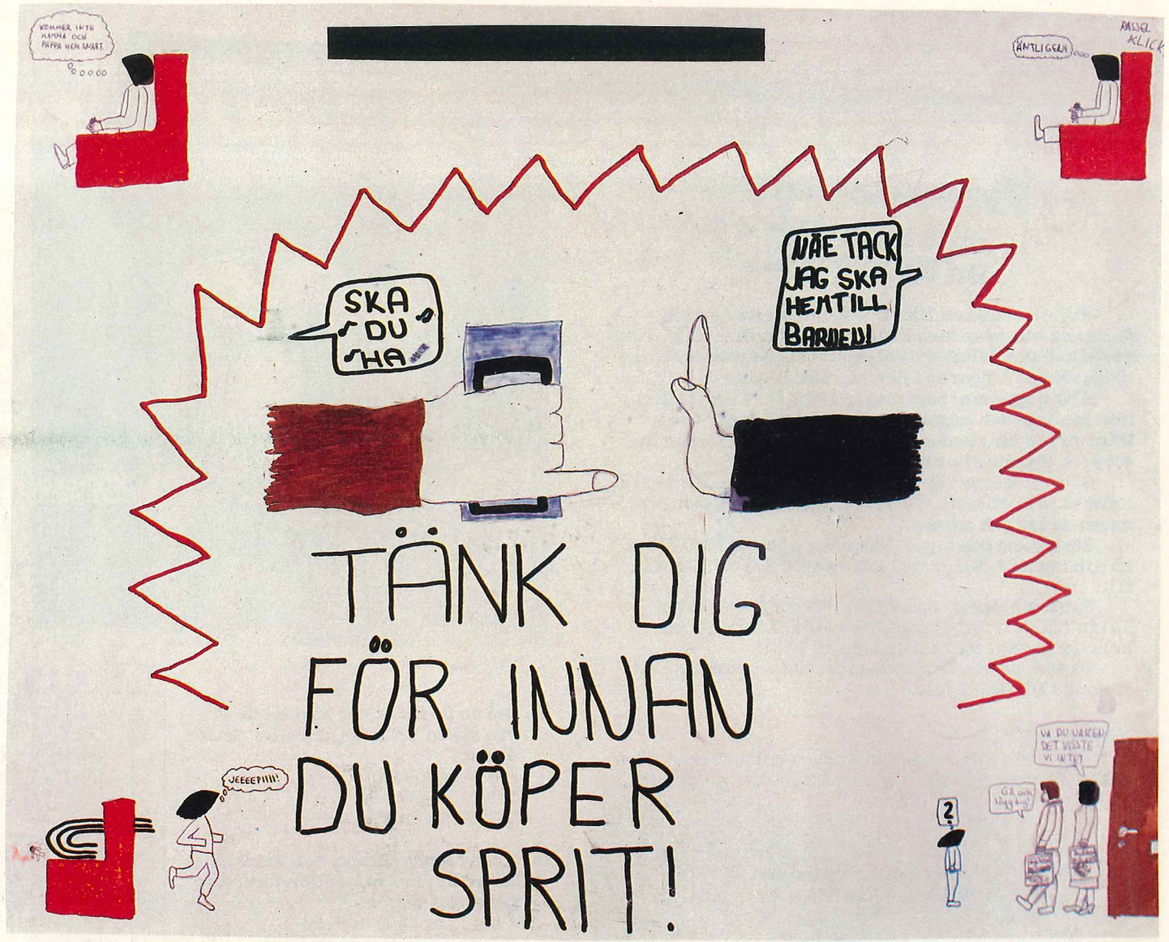

Hej

Vi tycker att man ska ut och orientera och springa istället för att köpa en massa sprit och bära i kassen och sedan dricka upp. Därför har vi valt den här taxen, ut och jogga med kompassen istället för att bära kassen. Det är mycket bättre att dricka vatten istället för sprit eller vin.

Med vänliga hälsningar
Anna, Ulrika
och Alina

Klass 6 A, Tungelsta Skola, Västerhaninge

Klass 4 C, Tavelbäckskolan, Östersund

Du som dricker...
Se fram mot en bättre framtid. Satsa på en snygg lyxbåt, istället för illamående och slagsmål som alkoholen skapar. Förhoppningar tankar och önskningar är inte verklighet. Man måste anstränga sig. Om du avstår från alkoholen, så får du lön för mödan.
Försök!

Klass 9 A, Mosstorpskolan, Skärblacka

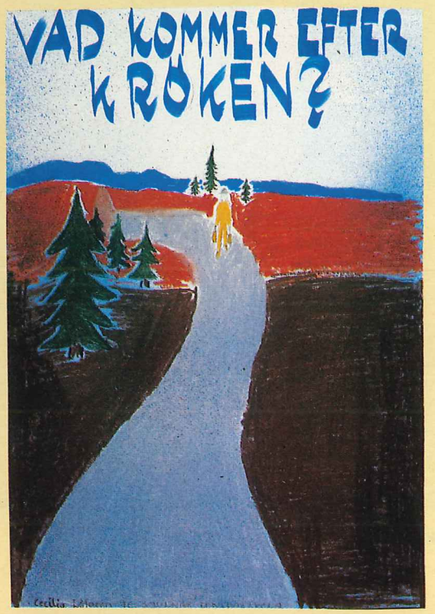

Klass 7 C, Sjulnäs C-skola, Roknäs

Klass 8 D, Fjällenskolan, Järfälla

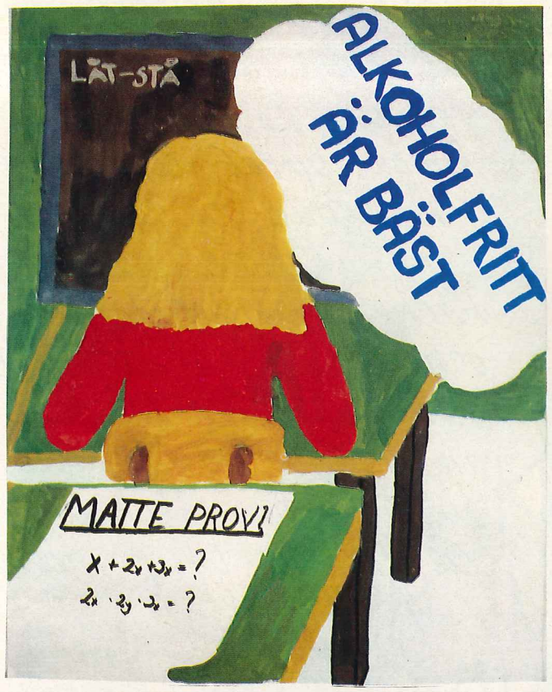

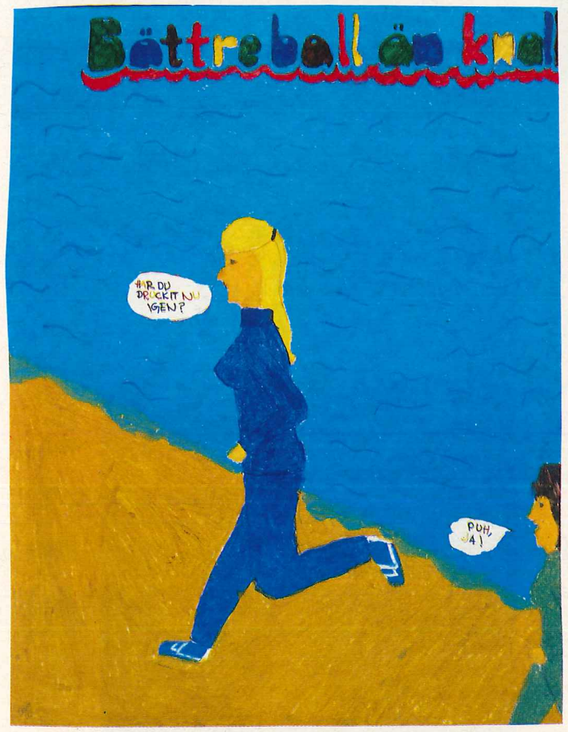

Klass 5 A, Johannesbergsskolan, Göteborg

Klass 6 A, Årbyskolan, Eskilstuna

Klass 8 D, Heleneholmsskolan, Malmö

TECKNINGARNA PÅ SYSTEMET OCH PÅ STOCKHOLMS KULTURHUS

Några av bildtävlingens teckningar har blivit affischer i systembutikernas fönster. Och så har Kulturhuset i Stockholm planerat för en utställning i stadsbibliotekets läsesalong kring tävlingen.

GÖR DIG FRI.

Det lättaste som finns är att göra som alla andra. Hänga med. Härma och ta efter.

Det svåraste som finns är att strunta i vad andra tycker. Gå sin egen väg. Tänka fritt.

Det är lätt att dricka alkohol när andra gör det. Svårare att låta bli. Du har en hel värld av fördomar och mossiga attityder mot dig. En brokig samling ballonger som det är lätt att sticka hål på och genomskåda.

”Fest är alkohol”.

Fel, fel. Fest är du. Inte vad du har i glaset. Bara konstlad glädje går att köpa. Den riktiga är helt gratis.

”Alkohol är tufft”.

James Bond med litet glas med klirrande isbit i. Hade det varit riktig sprit i glaset, hade det säkert aldrig blivit någon film.

Tuff är bara den som vågar göra det han själv tycker eller vill. Tuff är den som vågar säga nej till alkohol.

Tänk Fritt
Alkohol Fritt
SYSTEMBOLAGET

Klass 5 C, Kevingeskolan, Danderyd

Den här tidningen har givits ut av SYSTEMBOLAGET i samarbete med Tidningen Vi. Vill du ha flera exemplar av den? Beställ gratis från Systembolaget, Box 7828, 103 97 Stockholm (tel 08-22 95 80 eller 20 41 00).

Civiltryckeriet i Köping AB 1983